

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

23.08.2013 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Стандарт](#)

✓ Икономика на джинсите е рецепта срещу кризата

Въпреки горещото лято за икономическия екип на кабинета няма почивка. Кои са най-важните проблеми, за които се търсят решения, попитахме вицепремиера по икономическото развитие Даниела Бобева

- Госпожо Бобева, преди дни се завърнахте от Лондон, бяхте и в Европейската банка за възстановяване и развитие.

Какви са новините от финансовата столица на Европа?

- Имах срещи в ЕБВР, както и в Лондонското сити. Имах късмета да посетя два много интересни бизнес инкубатора и мисля много скоро да реализираме подобни идеи у нас. Има два проблема по отношение на проектите на ЕБВР за България, която финансира икономики в преход. Единият е, че в много редки случаи български компании се възползват от ресурсите ѝ, което се дължи на две причини. Едната причина е, че българският бизнес не е добре информиран за условията и възможностите, които банката предоставя. Има например над 10 фонда за дялово участие с регионален характер, които са открити за български фирми, но нито една до днес не се е възползвала. Има и редица възможности, които се предоставят не само от регионалните инициативи, но и от общите ресурси на банката, но те също не са добре познати. Ето защо едно от първите неща, които сега ще направим с нашия представител за България в Лондон, както и с офиса на банката в София, е брошура, която да бъде разпространена сред бизнеса, за възможностите за фирмите ни. В нея ще се включи и Министерството на финансите. Нашата амбиция е освен за ЕБВР, това да направим и за другите финансиращи институции. Защото едно е да влизаш по сайтовете и да търсиш напосоки, съвсем друго е да поднесем в подходяща форма допълнителните възможности за финансиране на българските фирми. Българските банки могат да участват в тези проекти на принципа на съфинансирането. Това предоставя възможности за участието им в добри проекти при поделяне на риска.

- Какви нови функции ще има Българската банка за развитие?

- Има работна група, която пише новия статут, бизнес план и промени в закона за ББР. Както бе обявено, банката ще има основно три функции. Първата е насърчаване на износа и търговията, т.е. тя ще работи като ексимбанк (експорт-импорт банк). В тази насока вече работим с български търговски банки и организации на износителите за един пакет от проекти, с който да стартира тази функция. Втората е подпомагане на стартиращ бизнес и с нея ББР ще влезе наистина в качеството си на банка за развитие, защото ще предоставя богат пакет от техническа помощ на стартиращи фирми. Вече сме в преговори за привличане на ресурс отвън. Част от тази нова функция е микрокредитирането, в което ще си сътрудничи с търговските банки. Третата нова функция е тя да извършва мостово финансиране на фирми, кандидатстващи по оперативни програми на ЕС. Част от проблемите по усвояването на еврофондовете е, че на фирмите им трябва ресурс за определен период от време, за да могат да започнат да реализират проектите си, докато изчакват парите от Европа. Тази дейност се развива от някои търговски банки, но в много малка степен, затова банката за развитие ще предложи такива възможности. На този етап ББР няма да има нужда от допълнителна капитализация и ще се разчита изцяло на кредитни линии от международни финансови институции.

- Затова ли повечето големи проекти за България на ЕБВР напоследък са за общините?

- Да, има такъв момент. Има и предложение за увеличение на ресурса по проект ФЛАГ с 35 млн. евро и това беше една от темите за дискусия в Лондон. Проектите за енергийна ефективност също дават добри резултати. Проектите на международните финансови институции са добре дошли за България, стига да не увеличават цените на крайните услуги, когато става въпрос за общини, за публични услуги, поне в рамките на този кабинет.

- Идеята за бизнес инкубаторите от време на време прелита над България, но така и не оставя трайни следи. Какъв е случаят сега, след посещението ви в Лондонското сити?

- Английската икономика е сред най-либералните в Европа. Срещите, които ми бяха организирани в два инкубатора, ми показаха, че както английското правителство, така и големите компании там насърчават по-малките и особено проходящите в бизнеса. Как изглежда бизнес инкубатора - в четириетажна сграда във всяка от огромните зали има големи маси с компютри, на които седят предимно млади хора с идеи и искат да ги реализират. Всеки един от тях (или екипът, който прави проекта) в рамките на максимум 6 месеца разполага не само с работно място, но на негово разположение са и 150 експерти в най-различни области - юристи, икономисти, IT специалисти, финансисти, за да могат да започнат бизнес. След шестия месец се очаква да са напълно готови с бизнес плана, с финансирането и да започнат сами да работят. В този бизнес инкубатор, който аз посетих, от 10 фирми 6 стартират успешно, 2 намират за недостатъчен този срок и ще продължат сами организацията си и само 2 не успяват. Единият фактор е държавата, която дава рамо в тези тежки години на криза. Но вторият е по-важен и това са големите корпорации - финансови, индустриални. Те инициират създаването на инкубатори на следния принцип - инвестират значителна сума пари, като от всяка стартираща фирма получават 10%. Има известна доза алтруизъм в това - големият бизнес се ангажира да помогне

на малкия, защото в него има хляб. Наред с алтруизма обаче има и пазарен елемент - създава се нов бизнес. Честно казано, аз много се замислям дали да не прозвъня на всички големи български компании и да направим нещо такова. В контактите помежду им, когато си общуват, докато правят бизнес плановете си, те вече създават една нова икономика. И това не е икономиката на черните костюми и вратовръзките, а на джинсите и тишъртите, на младите хора. Тя може да се окаже рецептата против кризата.

- Смятате ли, че у нас това е приложимо?

- Всичко е приложимо. Имам среща с няколко малки IT фирми в края на седмицата и смятам да обсъдя идеята за един инкубатор с тях. Смятам да отида още по-далеч - да се опитам да направя това, което английските университети правят отдавна. Ще говоря и с мои колеги от икономическите университети да започнем да правим бизнес инкубатори към тях. Там им е мястото, за да може студентите от последните курсове да са ориентирани и да влязат с летящ старт в живота. Така ще се открият тези, които имат идеи, истински предприемчивите. Дълбоко убедена съм, че младежите, които напускат учебните заведения, имат различна корпоративна и финансова култура и те са бъдещето на българската икономика.

- Как ще коментирате исканията на ресторантьорите за въвеждане на задължително категоризиране на заведенията за хранене, т. нар. звезди и за ресторантите?

- Това е чисто български режим, няма такава задължителна регулация по линия на европейските директиви. Това ограничава възможностите на малкия бизнес и на конкуренцията в сектора. А няма нищо по-важно за една пазарна икономика от насърчаване на конкуренцията. Става така, че едно заведение за хранене е обект на двоен контрол и затова го премахваме. Веднъж се регистрира от Агенцията по храните като ресторант, например. След това има регистрация, която подписва министърът на икономиката, става въпрос за много на брой документи. За тази цел хората от провинцията задължително трябва да идват до София, за да внесат документите. Това важи не само за големите ресторанти, но и за кафе-сладкарници, квартални и селски кръчми, бистра и т.н. Това е доста затрудняващо, защото услугата се предоставя много далече от мястото на упражняване на дейността - например Силистра. Другият проблем е, че не всички заведения за хранене изпитват потребност да имат "звезди". Те са задължени по закон да правят тази двойна регистрация, а ако се наложи и друга категоризация - за тях ще е бreme. Затова искаме да премахнем двойния контрол.

- Вече има работна група за проблема с междуфирмената задължнялост. До какви изводи стигнаха експертите?

- Тя работи от юли, в нея участват представители на национално признатите бизнес организации, експерти от администрацията и от БАН. На първо място, трябва да се изясни колко точно е междуфирмената задължнялост, какви са неотложните проблеми, по какъв начин може да се преодолее тя с непосредствени законодателни промени и как да се облекчат разплащанията между фирмите. Работната група в диалог с Националния статистически институт и БНБ се договори за нов статистически модел за отчитане на реалната междуфирмена задължнялост. Имаме вече и първите пилотни данни. В началото на септември по новия метод за оценка ще имаме данни и на тримесечна база анализаторите ще имат прецизна актуална информация за размера на междуфирмената задължнялост. Всички обаче сме съгласни, че ако държавата се разплаща навреме с бизнеса, това ще бъде най-мощният фактор за ограничаване на междуфирмената задължнялост. Приемането на 30-дневния срок за разплащане е сериозен фактор в тази насока. Разгледани са неразплатени средства по ЗОП - кой, какво и защо дължи. Оказа се, че забавените над една година плащания от държавата са над 92 млн. лева. Бяха 247 млн. към 10 юли общо.

✓ Вдигат мерника на над 170 режима

Над 170 разрешителни и лицензионни режима ще бъдат отменени или облекчени. До края на следващата седмица ще бъдат готови окончателните предложения за промените в законите и наредбите, заяви за "Стандарт" вицепремиерът по икономическото развитие Даниела Бобева. Това е част от нейните 24 предложения за подкрепа на бизнеса. Екипът на вицепремиера обработва и преценява кои от идеите могат да бъдат приложени. "За моя изненада най-активни бяха областните управители, които изпратиха предложения за промени в 275 разрешителни режима, касаещи и общините, но нашият екип ги редуцира до 90, главно срещу административната тежест", поясни Бобева.

"Там, където промените са въпрос на вътрешна уредба, ще бъдат направени от съответните ведомства, там, където трябва да се произнесе парламентът, ще изчакаме новата сесия. Освен заявените от нас и тези на областните управители всяко едно министерство даде предложения за промени в още 81 режима", допълни тя. Най-много от предложенията са за промени на режими в строителството, доста са и за дейността на НОИ. Голям проблем е отдалечеността на някои услуги, става ясно от писмата от регионите. "Всяко едно предложение за отпадане или намаляване на административна тежест се разглежда поне от три гледни точки. Първата е дали има европейска регулация, т. е., ако по линия на ЕС сме длъжни да установим някакъв режим или административно изискване по някоя от директивите, то такъв режим не може да отпадне. Втората гледна точка е от страна на контролните функции. Не може държавата или общините да се лишават от контрола там, където е важно и се предотвратява неспазването на законодателството. И третото е ефектът - в каква степен една мярка поражда или увеличава административна тежест върху бизнеса, т. е. колко средства и време на фирмите ангажира", каза Бобева. До края на септември, най-късно в началото на октомври, всички режими, за които се налагат промени в закони, ще бъдат вкарани в парламента. Останалите биха могли да се изчистят и по-рано в рамките на подзаконната база, поясни Бобева.

Бобева: Печатницата на БНБ не се приватизира

Печатницата на БНБ не се приватизира и няма драма с нея. Това заяви вицепремиерът по икономическото развитие Даниела Бобева по Нова ТВ. Тя обясни, че случаят няма нищо общо със Закона за приватизация, защото се прави смесено дружество тип джойнт венчър с френската фирма "Франсоа Шарл Обертюр Груп" за съвместно печатане на банкноти. Бившият депутат от БСП Румен Петков обаче съзря в това тайна приватизация на печатницата на БНБ и алармира въпросът да се разгледа от парламента. От своя страна ДАНС и прокуратурата се самосезираха и започнаха проверки. Според Бобева обаче БНБ знае какво прави и е доказала способността си да решава важни въпроси. Вицепремиерът даде пример със създаването на смесено дружество в Севлиево с американската фирма "Идеал Стандарт", което е спасило региона от безработица и дало хляб на около 4 хиляди семейства.